

Judetul Caras-Severin.

Informatii geografice.

Cadru natural

Intinderea si delimitarea administrativ-teritoriala

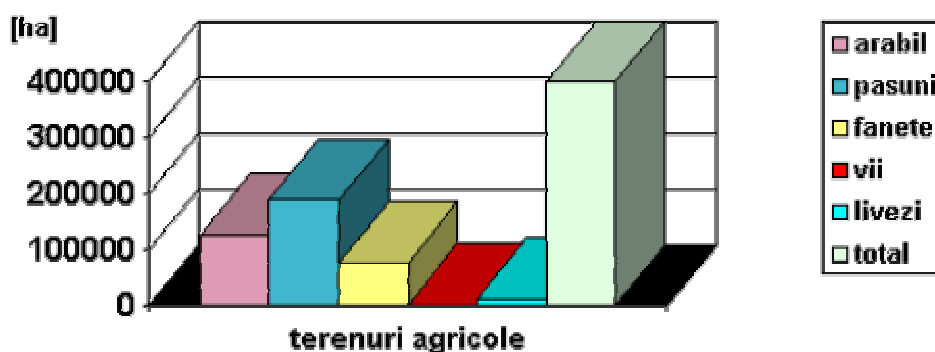
Situat in partea de sud-vest a Romaniei, judetul CARAS-SEVERIN se invecineaza la nord-vest cu judetul Timis, la nord-est cu judetul Hunedoara, la est cu judetul Gorj, la sud-est cu judetul Mehedinti, in partea de vest cu Republica Serbia si Muntenegru, pe o lungime de 70 km, iar in partea de sud-vest cu fluviul Dunarea, pe o lungime de 64 km.

Judetul Caras-Severin este situat intre urmatoarele puncte extreme: in nord varful Rusca ($45^{\circ}40'10''$ lat. nordica si $22^{\circ}26'15''$ long. estica), in sud dealul Capriva ($44^{\circ}35'20''$ lat. nordica si long. estica); punctul cel mai vestic se gaseste la nord - vest de localitatea Iam ($45^{\circ}1'10''$ lat. nordica si $21^{\circ}21'40''$ long. estica), iar punctul cel mai estic este Vf. Scarisoara ($45^{\circ}25'00''$ lat. nordica si $22^{\circ}43'30''$ long. estica).

Localitatile extreme sunt: in nord - Ruschita ($45^{\circ}38'30''$ lat. nordica si $22^{\circ}25'00''$ long. estica); in sud Cozla ($44^{\circ}37'30''$ lat. nordica si $22^{\circ}01'00''$ long. estica); in vest - Socol ($44^{\circ}51'30''$).

Suprafata totala: 851.974 ha, ceea ce reprezinta 3,6% din teritoriul national, situeaza judetul pe locul trei in ierarhia judetelor tarii.

Suprafata agricola reprezinta 47% din suprafata totala a judetului, adica 397.310 ha, din care: 127.265 ha arabil, 183.127 ha pasuni naturale, 74.364 ha fanete naturale, 771 ha vii, 2.329 ha livezi. Structura terenului agricol este redata in graficul urmator.

Padurile ocupa o suprafata de **382.019 ha**, ceea ce reprezinta **45% din suprafata judetului**, situand judetul pe locul doi in tara, fiecarui locuitor al judetului revenindu-i un hectar de padure.

Relieful

Desi judetul Caras-Severin este preponderent montan, relieful acestuia se caracterizeaza printr-o mare diversitate: 65,4% din suprafata o constituie relieful muntos, 16,5% relieful depresionar, 10,8% dealurile si 7,3% campiile.

Zona muntoasa este reprezentata prin Muntii Banatului, ce apartin Carpatilor Meridionali, Muntii Tarcu-Godeanu (cu varful Gugu, cel mai inalt din Banat - 2.291 m) si Muntii Cernei, din cadrul Carpatilor Meridionali. Altitudinile cresc de la vest la est, masivul Tarcu -Godeanu cuprinzand inaltimi in intervalul 1600-2200 m, in timp ce grupul Semenic, Anina, Almaj, Dognecea, Locvei au inaltimi variind intre 600-1400 m.

Muntii Banatului, care se inscriu aproape in intregime in limitele judetului, apar delimitati de zone joase, care le dau aspectul unui bloc montan unitar, cu altitudini medii intre 600-800 m. Intre acestea, o zona aparte o constituie Depresiunea Almajului, depresiune intramontana, strajuita din toate partile de culmi nu prea inalte.

Spre vest zona muntoasa este flancata de un relief deluros, unde pot fi delimitate dealurile Oravitei, Doclinului si Sacos-Zagujeni. Treapta cea mai joasa de relief o formeaza campia, care ocupa o suprafata restransa din cadrul Campiei Timisului, avand urmatoarele subunitati: Campia Sipetului, Campia Moravitei si Campia Carasului.

Varful Bloju - 2100m

Reteaua hidrologica

Raurile Timis, Caras, Cerna, Nera si afluentii lor, precum si ai fluviului Dunarea, formeaza principalele artere hidrografice.

Timisul, cel mai important dintre raurile banatene, in lungime de 87 km, isi colecteaza apele din cele mai reprezentative unitati de relief ale Banatului. Cel mai important afluent din judet este raul Bistra, care isi aduna apele din zona circurilor glaciare ale Muntilor Tarcu si pana la confluenta cu Timisul curge printr-un culoar tectonic, pe o lungime de 46 km. Alt afluent al Timisului este Poganisul, care izvoraste din nordul Muntilor Semenic si strabate dealurile Sacos-Zagujeni, Depresiunea Ezeris si Campia Sipotului. Un alt afluent este raul Barzava care isi are obarsia pe versantii nord-vestici ai Semenicului, in cursul sau superior fiind amenajate lacuri artificiale: Valiug, Gozna si Secu.

Carasul izvoraste din Muntii Aninei prin izbul Carasului, apele acestuia provenind din paraiele ce strabat Culmea Certej, Puscasul Mare (Muntii Aninei), intalnindu-se cu Dunarea pe teritoriul Iugoslaviei. Cei mai importanti afluenti in cursul superior sunt Comarnicul si Buhuiul, iar in cursul inferior: Garlis, Jitin, Ciclova si Vicinic.

Cerna isi are obarsia pe versantii sud-vestici ai Muntilor Godeanu, intrand pe teritoriul judetului din judetul Gorj la punctul de confluenta cu paraul Craiova, pe aproape tot cursul sau de 84 km avand caracterul de vale montana. In cursul sau superior s-a amenajat lacul de acumulare Valea lui Iovan. Pana la Baile Herculane debiteaza in Cerna numeroase izbucuri (rezultate ale "vailor oarbe" din zona calcaroasa) si izvoare termominerale, iar in aval de oras primeste ca afluent raul Belareca, schimbandu-si directia de curgere spre sud, varsandu-se apoi in Dunare la Orsova, in lacul de acumulare Portile de Fier.

Belareca, cel mai important afluent al Cernei izvoraste din Muntii Godeanu si Muntii Cernei, colectand ca afluenti raurile Valea Bolvasnita, Mehadica si Sveridin, avand o lungime totala de 35 km.

Raul Barzava

Lacurile ocupa un loc important in hidrografia judetului.

Lacurile naturale ale judetului Caras-Severin sunt in numar mic si de dimensiuni reduse, cele mai insemnate fiind de natura carstica.

Nera izvoraste din subvarful Piatra Gozna din Masivul Semenic, strabate Depresiunea Almajului pentru a patrunde apoi in salbaticele si pitorestile sale chei, cele mai lungi din tara (22 km). Are ca afluenti raurile Minis, Lapusnic, Moceris, Prigor, Rudaria, Bania, Sopot si Ducin.

Dunarea formeaza limita sudica a judetului, pe o lungime de 60 km si totodata unul din cele mai impunatoare defileuri din Europa, de la confluenta cu raul Nera si pana in aval de localitatea Cozla. Dunarea colecteaza pe teritoriul judetului Caras-Severin apele raurilor Radimna, Bosneag, Sichevita, Orevita, Berzasca si Sirinia.

Lacul Dracului cu o suprafata de 700 mp este cel mai mare lac carstic si o adancime de 9,3 m, situandu-se in peretele stang al Cheilor Nerei, la gura pesterii de la Lacul Dracului. Este alimentat de Nera prin diferitele fisuri din calcare cat si prin ploii.

Lacul Ochiul Bei se afla la vest de Varful Plesiva din Muntii Aninei la confluenta Beusnitei cu Beul Sec, deasupra unui izvor vaucuzian, avand o suprafata de 284 mp, cu o adancime de 3,6 m. Apa lacului avand in permanenta temperatura scazuta cu o cantitate mare de oxigen (peste 10 mg/l) favorizeaza existenta pastravului indigen.

Ambele lacuri constituie puncte de mare atractie turistica incadrate in Rezervatia naturala Cheile Nerei-Beusnita.

Lacul crio-nival "Baia Vulturilor" este un lac de mica intindere situat in platoul

Semenic.

Carstul banatean mai adaposteste lacuri carstice subterane formate prin bararea naturala a unor galerii de pestera, asa cum se poate constata in pesterile Plopa si Buhui din Muntii Aninei.

Lacurile antropice (de baraj) sunt destinate producerii energiei electrice, alimentarii cu apa potabila a localitatilor etc., astfel au aparut cele doua lacuri de la Oravita (Lacul Mare si Lacul Mic), barajele de pe valea Dognecei (Lacul cu Nuferi si Lacul Mare), Lacul Buhui care serveste la alimentarea cu apa a orasului Anina, cu o suprafata de 9,8 ha, Lacul Marghitas, tot pe paraul Buhui cu suprafata de 4 ha, utilizat initial pentru o microcentrala.

Lacul Mare

Lacul de acumulare Gorzna-Valiug

Cele mai importante lacuri raman cele de pe Barzava si Timisul superior, avand ca scop alimentarea cu apa potabila si industriala a municipiului Resita, producerea de energie electrica (Centralele Breazova-Cranicel, Grebla, agrement, piscicultura). Pe Barzava sunt amenajate lacurile Gozna, Valiug si Secu, iar pe cursul superior al Timisului s-a construit lacul de acumulare "Trei Ape", cu o suprafata de 52.612 ha.

Lacuri de dimensiuni mici destinate industriei, mai exista in vecinatatea orasului Bocsa: lacurile Vartoape si Medres.

Dintre **apele subterane** se remarcă izvoarele termo-minerale. Originea apelor termominerale de la Baile Herculane este în principal vadoasă, mineralizarea lor se caracterizează prin prezența clorurii de sodiu, a hidrogenului sulfurat, hiposulfitul și sulfhidratul de sodiu, care le imprimă caracterul sărat și sulfuros. Temperatura izvoarelor principale variază între 40-54°C, iar locul numit "Sapte Izvoare Calde" are cele mai radioactive ape din țară. Prin efectele curative ale apelor și prin vechimea exploatarii lor, stațiunea Baile Herculane este cunoscută ca una din cele mai renumite din Europa. Izvoare termominerale mai apar în zonele Mehadica-Cuțoare și Oravita -Ciclova.

Clima

Clima județului este continentală moderată cu nuanțe sub-mediteraneene, subtipul climatic banătean caracterizându-se prin circulația maselor de aer atlantic și prin invazia maselor de aer mediteranean, ceea ce conferă caracter moderat regimului termic cu frecvente perioade de încălzire în timpul iernii, cu primăveri timpurii și cantități medii de precipitații relativ ridicate. Temperatura medie a iernii are valori ceva mai ridicate decât în zone din țară situate la aceeași altitudine. În lunile de vară, temperaturile medii sunt în continuă creștere, dar mai moderate de la o lună la alta, comparativ cu lunile de primăvară. Analizând temperatura medie pe anotimpuri se constată că iernile sunt relativ aspre în regiunile muntoase (la Cuntu -3,4 grade C, Semenici - 4,8 grade C, iar pe Tarcu - 8,3 grade C), în timp ce la Caransebeș și Oravita se înregistrează valori pozitive. Anotimpul de vară este în general moderat, comparativ cu cel de iarnă în regiunea muntoasă, temperatura crescând treptat în depresiuni: Oravita (20,1 grade C), Bozovici (18,8 grade C), Caransebeș (20,1 grade C) Clima în Defileul Dunării este sub mediteraneeană, caracterizată printr-o temperatură medie anuală mai ridicată decât în restul țării: 10 - 11 grade C, iar la Orsova 11,8 grade C cea mai ridicată valoare din țară. Temperatura medie a lunii ianuarie variază între 0 și - 1 grad C, iar cea a lunii iunie între 21 - 23 grade C. Valoarea maximă a temperaturii înregistrată în județul nostru a fost de 49,2 grade C în anul 1946, iar cea minimă a fost de - 32,2 grade C înregistrată în anul 1929.

Flora și fauna specifică zonei și rezervației naturale

Județul Caras-Severin are o floră deosebită, multe specii fiind rare sau declarate monumente ale naturii. Dintre acestea enumerăm: Zada, Pinul Negru de Banat, (relicvă din era glaciară), Alunul turcesc, Garofita banăteană, Garofita albă, Bulbuci, Bujorul de pădure, Bujorul de Banat, Macesul de Beusnita, Paducelul negru, Visinul turcesc, Iederea albă, Angelica, Urechea ursului, Floarea de colț, Floarea Semeniciului, Laleaua peștrită, Narcisa, Stanjenelul, Papucul doamnei, Sângele voinicului, Sabiuta, Brandusa galbenă

etc.

De la regiunea de campie pana la crestele muntilor se succed urmatoarele zone de vegetatie:

Zona stepii si silvostepii ocupa suprafete restranse in golfurile de campie ale Carasului si Nerei, in care se intalnesc: plopi, salcii, asociatii de fag, stejarul pufos, carpinita, scumpina, liliacul salbatic etc.

Zona padurilor este bine reprezentata si diferentiat etajata: etajul quercineelor in zona Moldova Noua, imprejurimile Resitei, Bocsei, Caransebesului si etajul fagului in Muntii Banatului, Defileul Dunarii, Muntii Almajului si Locvei, in imprejurimile Resitei si Caransebesului si latura vestica a culoarului Timis - Cerna. In aceasta zona se intalnesc paduri de fag in amestec cu ulmul de padure, paltin, brad si molid.

Zona alpina este formata din: etajul subalpin intre 1700 m si limita superioara a padurilor, in care predomina pajistile de iarba campului, paius, garofite de munte, ienupar, tufe de afine, jnepenis si etajul alpin propriu-zis caracterizat prin pajisti de iarba vantului, parusca, plante lemnoase (salcii pitice si azaleea).

Fauna este de asemenea bogata, cuprinzand multe animale si pasari, dintre care amintim: Scorpionul, Fasa, Vipera cu corn, Balaurul (cea mai mare reptila din Europa), Broasca testoasa de uscat, Acvila regala, Vulturul alb, Acvila tipatoare mare, Acvila tipatoare mica, Corbul, Buha, Egreta mica, Potarnichea de stanca, Lastunul de stanca, Lastunul mare, Randunica roscata, Liliacul, Rasul, Ursul etc. Multe dintre aceste specii traiesc pe Cheile Nerei, Clisura Dunarii, Valea Cernei si in Muntii Tarcului, Semenice, Godeanu, prezentand o valoare deosebita pentru judetul nostru.

Dintre animalele specifice padurilor de foioase frecvente sunt: lupul, soarecele gulerat, vevertita, parsul, jderul de padure, mistretul, caprioara, iepurele, cocosul de munte, iar numarul speciilor de pesti cunoaste cea mai mare varietate fata de regiunile tarii: pastrav indigen, pastrav curcubeu, zlavoaca, lipan, mreana de munte (in raurile de munte) si scobarul, cleanul, mreana (in regiunile de campie), iar in Dunare se intalnesc cega, nisetru, pastruga, morunul, somnul.

Intinse teritorii de pe suprafata judetului de o valoare peisagistica speciala, au fost declarate **rezervatii naturale** si au fost integrate in perimetrul Parcurilor Nationale:

- "Domogled - Valea Cernei" care cuprinde Rezervatiile naturale: Domogled, Coronini-Bedina, Iauna-Craiova, Iardasita, Belareca, Pestera Barzoni;

- "Semenice - Cheile Carasului" cuprinde rezervatiile: Cheile Carasului, Izvoarele Carasului, Izvoarele Nerei, Cheile Garlistei, Barzavita, Buhui-Marghitas, Pestera Comarnic, Pestera Popovat, Pestera Buhui, Rezervatia Goposu;

- "Cheile Nerei - Beusnita" cu rezervatiile: Cheile-Nerei-Beusnita, Valea Ciclovei-Ilidia, Cheile Susarei, Bigar, Lisovacea, Doclin;

- "Parcul National al Portilor de Fier";

- Alte Rezervatii in afara Parcurilor: Padurea Berzovia, Dognecea, Cheile Globului, Cheile Rudariei, Rezervatia "Sfinxul Banatean", Rezervatia Naturala Bazias si Punctele Fosilifere de la Soceni, Apadia, Delinesti, Ezeris, Globu Craiovei, Petrosnita, Tarnova, Tirol, Valeapai, Zorlentu Mare.

Arii protejate

Exista un numar de 52 arii naturale protejate, din care de interes national 51 (parcuri nationale 3, parcuri naturale 1, rezervatii naturale 47) si de interes judetean 1 (rezervatii naturale 1).

Suprafata totala a ariilor naturale protejate din judetul Caras - Severin este de 173.881,8 ha ceea ce reprezinta 20,4 % din teritoriul judetului.

In cadrul judetului Caras - Severin sunt constituite 3 Parcuri Nationale (Parcul National Cheile Nerei - Beusnita, Parcul National Semenic - Cheile Carasului si Parcul National Domogled - Valea Cernei) si Parcul Natural Portile de Fier. De asemenea in interiorul parcurilor sunt constituite si incluse 25 rezervatii naturale iar in afara parcurilor sunt constituite 22 rezervatii naturale.

Majoritatea ariilor protejate sunt situate in regiunea de deal si de munte, fiind puternic fragmentate de vaile raurilor Cerna, Nera, Caras si colectate de fluviul Dunarea. De mentionat este si faptul ca din cele 173.881,8 ha arii protejate, cca 80 % sunt incluse in fondul forestier national iar restul reprezinta fluviul Dunarea, pajisti, naturale si alte terenuri agricole.

Parcul National Cheile Nerei - Beusnita

Are o suprafata de 36 758 ha, in cuprinsul careia se gasesc 5 rezervatii naturale. Vegetatia variata este interesanta prin valoarea peisagistica, estetica si stiintifica.

Principalul element atractiv al parcului il constituie relieful care se impune atat prin frumusetea peisajelor pe care le genereaza cat si prin posibilitatile pe care le ofera de a fi valorificate turistic.

Valea Beusnitei

Aici intalnim formatiuni carstice reprezentate prin forme de suprafata (chei, cascade) sau de adancime (pesteri) cum sunt: Cheile Nerei pe o lungime de 22 km cuprinse intre Sopotul Nou si Sasca Montana, ce constituie un valoros obiectiv turistic prin salbaticia si pitorescul lor, pe intreg parcursul lor reprezentand o stransa imbinare intre stanca , vegetatie si apa precum si Cheile Minisului, pe o lungime 14 km, unde intalnim izvorul,

cheile si Cascada Bigar, pesterile Adam, Stana "Leului" si altele.

Resurse turistice antropice:

1. Monumente de arta de factura religioasa: Biserica in stil baroc vienez din secolul al XVIII -lea din comuna Ciclova Montana.
2. Monumente istorice de arta laica: - Ciclova Montana- beciurile fostei fabrici de bere

Parcul National Semenic - Cheile Carasului

Cheile Carasului

Are o suprafata de 36 214 ha si include 10 rezervatii naturale.

Principalul element atractiv al parcului il constituie relieful variat si atractiv pentru turisti. Intalnim formatiuni carstice reprezentate prin forme de suprafata (chei - Cheile Carasului, Cheile Garlistei, doline, lapiezuri), sau de adancime (pesteri - Pestera Comarnic, Pestera Popovat, Pestera Buhui, Pestera Marghitas, Pestera Tolosu Pestera Galatiului, Pestera Liliecilor, Pestera Racovita).

Avenul din Poiana Gropu, Muntii Aninei, intre Resita si Crivaia, este cel mai adanc aven din tara, cu o adancime de 235m.

Disponerea reliefului in trepte ofera numeroase puncte de belvedere cum sunt cele din Muntii Semenic, Aninei si platouri carstice - Iabalcea, Ravniste si Marghitas.

Resurse turistice antropice

1. Valori folclorice si etnografice:

Manifestari folclorice - Sarbatoarea Liliacului - organizata la Carasova

Port popular - Valea Carasului (Carasova) unde bogatia si originalitatea costumului popular s-a pastrat nealterat

2. Obiective de mare interes turistic:

- Lacurile Gozna de pe raul Barzava, Buhui si Marghitas de pe paraul Buhui, Lacul Mare de pe raul Caras, Trei Ape de pe raul Timis;

Parcul National Domogled - Valea Cernei

Are o suprafata totala de 61 211 ha din care 23 185 ha se afla pe teritoriul judetului Caras - Severin , 29 806 ha se afla pe teritoriul judetului Gorj si 8220 ha se afla pe teritoriul judetului Mehedinti. In cuprinsul parcului sunt constituite 5 rezervatii naturale in judetul Caras - Severin. Principalele elemente atractive ale parcului il constituie relieful variat atractiv turistilor si apele termominerale din statiunea Baile Herculane.

Parcul National Cerna-Domogled

Aceste izvoare au o posesiune arteziana ce poate ridica apa pana la 50 m deasupra solului. Temperatura izvoarelor principale variaza intre 40 - 54 ° C iar apele de la "Sapte Izvoare Calde" sunt dintre cele mai radioactive din tara. Prin efectele curative ale apelor si prin vechimea exploatarii lor, statiunea balneoclimaterica Baile Herculane este cotata ca una dintre cele mai vechi si renumite statiuni din Europa.

Privita in ansamblu, Valea Cernei prezinta, pana la Herculane, versanti abrupti, chei deosebita frumusetate cu o verticalitate ce ajunge pana la 400 - 500 m, pesteri, avenuri si altele. Pe Valea Cernei intalnim forme carstice din care amintim: Valea Tesnei, Stanca lui Iorgovan, Pestera Hotilor, Grota cu Aburi.

Resurse turistice antropice

1. Monumente istorice de arta laica
  - Complexul Balnear realizat in stil baroc (Sec. XVIII - XIX) din Gara Baile Herculane;
2. Monumente de arta plastica si conservativa
  - Statuia lui Hercule din Baile Herculane
  - Muzeu: Muzeul judetean de istorie , sectia Baile Herculane, Muzeul statiunii si istoria statiunii Baile Herculane;
3. Obiective economice de interes turistic:
  - Lacul de acumulare Baile Herculane situat in amonte de "Sapte Izvoare "
  - Baza Tehnico - Materiala a turismului din zona;

Parcul Natural Portile de Fier

Are o suprafață de 128 160 ha din care 70 023 ha se afla pe teritoriul județului Caras - Severin și 48 888 ha se afla pe teritoriul județului Mehedinți. În cuprinsul parcului de pe teritoriul județului Caras - Severin sunt constituite 4 rezervații naturale.

Defileul Dunării dispune de o biodiversitate impresionantă (peste 4000 taxoni vegetali). Algele sunt reprezentate prin 549 specii, lichenii 375 specii, ciupercile prin 1077 specii, briofitele prin 296 specii și cormofitele prin 1707 specii. S-au identificat peste 5 300 specii de animale, unele grupe taxonomice nefiind încă studiate în țara noastră. Cercetările efectuate pun în evidență faptul că din punct de vedere faunistic, teritoriul din zona lacului de acumulare Portile de Fier, face parte din regiunea dacică, cu o faună caracteristică central - europeană în care se interpun elemente ale faunei eurasiatice și mediteraneene.

Spatiul geografic din zona este foarte favorabil conservării elementelor stravechi (unele cu statut de relice glaciare cum sunt tisa, iedera albă, pinul negru de Banat) iar altele sunt specii endemice cum sunt: murul de Banat, mararul de stâncă, lăleaua de Banat, bujorul de Banat și altele.

Principalul element atractiv al parcului îl constituie relieful montan, variat, atractiv turistic și în special Defileul Dunării cu valențe estetice și recreative deosebite printre care menționăm: Munții Locvei, Defileul Dunării, pesterile Voinicovat și Gura Gornii, Socolovat, Mosnic, Gura Ponicovei și Veterani, Gura cu Musca, Zona Umeda Balta Nera- Dunare, Stana Babacăia (Coronini).

Resurse turistice antropice

1. Monumente de artă de factură religioasă: Mănăstirea Bazias din localitatea cu același nume;

2. Muzeu: Muzeul de istorie - Secția Moldova Nouă se constituie în expoziție permanentă de istorie - arheologie și etnografie a Clisurii Dunării.

Totodată mai există 48 de rezervații naturale în suprafața de 32.809,50 ha clasificată astfel: botanice (3), forestiere (6), mixte (20), geologice (5), speologice (4), paleontologice (10).

Județul Caras-Severin are și o bogată moștenire istorică și etnografică care se concretizează într-o **listă a monumentelor din patrimoniul cultural național** ca obiective de importanță locală și națională. Sunt un număr de 572 de astfel de obiective arheologice, care se subîmpart astfel:

- monumente și situri arheologice: 129,
- monumente și ansambluri de arheologie: 257,
- monumente memoriale și funerare: 34,
- monumente de artă plastică: 13,
- ansambluri urbanistice: 15,
- monumente și ansambluri etnografice și de tehnică populară: 122,

- ansambluri industriale monumentale: 3.

Calitatea factorilor de mediu

Calitatea atmosferei

Poluarea atmosferei consta in modificarea compozitiei naturale si chimice a aerului, datorita prezentei substantelor poluante sau a unei variatii importante a proportiilor componentelor naturale, reprezentand un fenomen complex, care poate sa se manifeste prin modificari sensibile in spatiu si timp.

Din cele cca 80 asezari urbane - la nivel national - in care s-au inregistrat depasiri ale concentratiei maxime admise 6 sunt pe teritoriul judetului CS, substantele poluante fiind pulberile in suspensie (municipiul Resita - frecventa depasirilor 8 %) si pulberi sedimentabile (Resita, Caransebes, Baile Herculane, Oravita, Anina, Bocsa - frecventa depasirilor 12 %).

Din interpretarea sinergica a concentratiilor de pulberi in suspensie si dioxid de sulf aerul ambiental din Resita se incadreaza in categoria Aer curat - Nivel 2 cu tendinta spre Aer afectat - Nivel 1. Ca efecte asupra sanatatii amintim cresterea bolilor respiratorii iar efectele asupra vegetatiei constau in afectarea plantelor prin caderea partiala a frunzelor.

De remarcat ca municipiul Resita este unul din cele 10 orase ale tarii in care din cele 4 statii de monitorizare a calitatii aerului 2 sunt cuprinse in reseaua Euroairnet (reseaua europeana de monitorizare a calitatii aerului).

Calitatea apelor de suprafata

Evaluarea calitatii apelor de suprafata consta in masurarea parametrilor fizico-chimici, biologici si bacteriologici, pe sectiuni de control, stabilindu-se modul in care sunt respectate normele standard.

Judetul CS detine una dintre cele mai bogate retele hidrografice avand o lungime a cursurilor codificata de 3 273 km. In conformitate cu STAS 4706/88, in toate sectiunile de control, apa se incadreaza in categoria I-a de calitate - apa utilizata la alimentarea cu apa potabila a populatiei, alimentarea centralizata cu apa a unitatilor de crestere a animalelor, alimentarea centralizata cu apa a unitatilor de industrie alimentara precum si a altor unitati, care necesita apa de calitate a celei potabile. In aceeasi categorie se incadreaza si apa principalelor lacuri din judet.

Calitatea solului

Se constata ca suprafetele cele mai mari de terenuri agricole se incadreaza in clasele de fertilitate III, IV si V (85%), cu un potential de fertilitate scazut iar clasele I si II ocupa 15% din totalul fondului funciar.

Solurile judetului au un continut scazut in humus, fiind slab aprovizionate cu azot,

fosfor mobil si mijlociu spre bine aprovizionate cu potasiu mobil.

In ceea ce priveste calitatea solului din jurul platformelor zootehnice si a depozitelor de deseuri menajere din judet, in urma monitorizarii efectuate, s-a constatat ca acesta este poluat si foarte poluat atat din punct de vedere chimic cat si bacteriologic.

Evaluarea globala a impactului poluarii asupra calitatii ecosistemelor (aer, apa, sol) in corelatie cu starea de sanatate a populatiei reprezentata prin speranta de viata a populatiei peste 60 de ani ne indica, pentru judetul Caras -Severin un mediu supus efectului uman in limite admisibile.

LOCALITATILE JUDETULUI CARAS-SEVERIN

Municipii

1. RESITA: Reșița, Cîlnic, Cuptoare, Doman, Secu, Moniom, Țerova **OJCA**
2. CARANSEBES: Caransebeș, Jupa **CLCA**

Orașe

1. ANINA: Anina, Steierdorf
2. BAILE HERCULANE: Băile Herculane, Pecinișca
3. BOCȘA CLCA
4. MOLDOVA NOUĂ: Moldova Nouă, Măcești, Moldova Veche, Moldovița
5. ORAVITA: Oravița, Ciclova Montană, Marila, Agadici, Brădișoru de Jos, Broșteni, Răchitova
6. OȚELU ROȘU: Oțelu Roșu, Cireșa, Mal **CLCA**

Comune și sate

Localitățile rurale (comune) ale județului sunt în număr de 69 și cuprind 288 de sate, astfel:

1. ARMENIȘ: Armeniș, Feneș, Plopu, Sat Bătrân, Submargine ;
2. BĂNIA: Bănia, Gîrbovăț;
3. BĂUȚAR: Băuțar, Bucova, Cornișoru, Preveciori;
4. BERLIȘTE: Berliște, Iam, Milcoveni, Rusova Nouă, Rusova Veche;
5. BERZASCA: Berzasca, Bigăr, Cozla, Drencova, Liubcova;
6. BERZOVIA: Berzovia, Fizeș, Gherteniș;**CLCA**
7. BOLVAȘNIȚA: Bolvașnița, Vârciorova ;
8. BOZOVICI: Bozovici, Poneasca, Prilipeț, Valea Minișului;**CLCA**
9. BREBU: Brebu, Apadia, Valeadeni;
10. BREBU NOU: Brebu Nou, Gărâna;
11. BUCHIN: Buchin, Lindenfeld, Poiana, Prisian, Valea Timișului;
12. BUCOȘNIȚA: Bucușnița, Goleț, Petroșnița, Vălișoara;
13. CARAȘOVA: Carașova, Iabalcea, Nermed;
14. CĂRBUNARI: Cărbunari, Știnăpari ;
15. CONSTANTIN DAICOVICIU: Constantin Daicoviciu, Maciova, Mătnicul Mare, Peștere, Prisaca, Zăgujeni;
16. CIUCHICI: Ciuchici, Macoviște, Nicolinț, Petrilova;
17. CIUDANOVIȚA: Ciudanovița, Jitin;
18. CICLOVA ROMÂNĂ: Ciclova Română, Ilidia, Socolari;
19. COPĂCELE: Copăcele, Ohaba Mătnic, Ruginosu, Zorile;
20. CORNEA: Cornea, Crușovăț, Cuptoare, Macoviște;

21. CORNEREVA: Cornereva, Arsuri, Bogâltin, Bojia, Borugi, Camena, Cireșel, Costiș, Cozia, Cracu Mare, Cracu Teiului, Dobraia, Dolina, Gruni, Hora Mare, Hora Mică, Ineț, Izvor, Lunca Florii, Lunca Zaicii, Mesteacăn, Negiudin, Obița, Pogara, Pogara de Sus, Poiana Lungă, Prisacina, Prislop, Ruștin, Scărișoara, Strugasca, Studena, Sub Crâng, Sub Plai, Topla, Țațu, Zănogi, Zbegu, Zmogotin, Zoina;
22. CORONINI: Coronini, Sfânta Elena;
23. DALBOȘEȚ: Dalboșeț, Bârz, Boina, Boinița, Prislop, Reșița Mică, Șopotu Vechi ;
24. DOCLIN: Doclin, Biniș, Tirol;
25. DOGNECEA: Dognecea, Calina;
26. DOMAȘNEA: Domașnea, Cănicea;
27. EFTIMIE MURGU: Eftimie Murgu;
28. EZERIȘ: Ezeriș, Soceni;
29. FÎRLIUG: Fîrliug, Dezești, Duleu, Remetea Pogonici, Scăiuș, Valea Mare;
30. FOROTIC: Forotic, Brezon, Comorâște, Surducu Mare;
31. GÎRNIC: Gîrnic, Padina Matei ;
32. GLIMBOCA: Glimboca;
33. GORUIA: Goruia, Giurgiova, Gîrliște ;
34. GRĂDINARI: Grădinari, Greoni; **CLCA**
35. IABLANIȚA: Iablanița, Globul Craiovei, Petnic ;
36. LĂPUȘNICEL: Lăpușnicel, Pîrvova, Șumița;
37. LĂPUȘNICU MARE: Lăpușnicu Mare, Moceriș;
38. LUNCAVIȚA: Luncavița, Verendin ;
39. LUPAC: Lupac, Clocotici, Rafnic, Vodnic;
40. MARGA: Marga, Vama Marga;
41. MĂURENI: Măureni, Șoșdea;
42. MEHADIA: Mehadia, Globurău, Plugova, Valea Bolvașnița;
43. MEHADICA: Mehadica;
44. NAIDĂȘ: Naidăș, Lescovița;
45. OBREJA: Obreja, Ciuta, Iaz, Var;
46. OCNA DE FIER: Ocna de Fier;
47. PĂLTINIȘ: Păltiniș, Cornuțel, Delinești, Ohabîța, Rugi;
48. POJEJENA: Pojejena, Belobreșca, Divici, Radimna, Șușca; **CLCA**
49. PRIGOR: Prigor, Borlovenii Noi, Borlovenii Vechi, Pătaș, Putna;
50. RAMNA: Ramna, Bărbosu, Valeapai;
51. RĂCĂȘDIA: Răcășdia, Vrăniuț;
52. RUSCA MONTANĂ: Rusca Montană, Ruschița;
53. SACU: Sacu, Sălbăgelu Nou, Tincova;
54. SASCA MONTANĂ: Sasca Montană, Bogodiuț, Potoc, Sasca Română, Slatina Nera;
55. SICHEVIȚA: Sichevița, Brestelnic, Camenița, Cîrșie, Cracu Almăj, Crușovița, Curmătura, Frăsiniș, Gornea, Liborajdea, Lucacevăț, Martinovăț, Ogașu Podului, Streneac, Valea Orevița, Valea Ravensca, Valea Sicheviței, Zănou, Zăsloane ;
56. SLATINA TIMIȘ: Slatina Timiș, Ilova, Sadova Nouă, Sadova Veche;
57. SOCOL: Socol, Baziaș, Cîmpia, Pîrneaura, Zlatița;
58. ȘOPOTU NOU: Șopou Nou, Cîrșa Roșie, Driștie, Poienile Boinei, Ravensca, Răchita, Stancilova, Urcu, Valea Răchitei, Valea Roșie;
59. TEREGOVA: Teregova, Rusca;
60. TICVANIU MARE: Ticvanu Mare, Cîrnecea, Secășeni, Ticvanu Mic;
61. TÎRNOVA: Tîrnova, Bratova;
62. TOPLEȚ: Topleț, Bîrza;

63. TURNU RUIENI: Turnu Ruieni, Borlova, Cicleni, Dalci, Zervești, Zlagna;
64. VĂLIUG: Văliug;
65. VĂRĂDIA: Vărădia, Mercina;
66. VERMEȘ: Vermeș, Ersig, Izgar;
67. VRANI : Vrani, Ciortea, Iertof;
68. ZĂVOI: Zăvoi, Măgura, Măru, Poiana Mărului, Valea Bistrei, Voislova,
23 August;
69. ZORLENȚU MARE: Zorlențu Mare, Zorlencior.